

Мовно-літературна освітня галузь
Мистецька освітня галузь

Навчальна програма

Старагіна І., Івасюк О., Матусяк А., Бакула Б.

Драматургія і театр. 7 клас
(міжгалузевий інтегрований курс)

2024

Вступна частина

Навчальна програма міжгалузевого інтегрованого курсу «Драматургія і театр» для 7 класу створена на основі модельної навчальної програми «Драматургія і театр. 7-9 класи» (автори: Старагіна І.П., Івасюк О. М., Матусяк А., Бакула Б.).

Метою міжгалузевого інтегрованого курсу «Драматургія і театр» на етапі другого циклу базової середньої освіти є подальший розвиток особистості учня та учениці, їхніх мовленнєвих, читацьких та комунікативних здібностей, здатності до художньо-творчого самовираження і здобуття досвіду рефлексій та інтерпретацій в умовах театру як специфічного мистецького простору.

Головними завданнями міжгалузевого інтегрованого курсу в 7 класі є:

- 1) збагачувати духовний світ через сценічну творчість та сприяти вдосконаленню мовлення і психофізичної виразності;
- 2) сприяти становленню гуманістичного світогляду, системи загальнолюдських, національних, особистісних ціннісних орієнтирів і життєвих практик;
- 3) підтримувати вміння критичного читання текстів різних видів (зокрема художніх, медіатекстів з історії театру, театральної критики тощо);
- 4) удосконалювати вміння сприймати та продукувати твори драматургії;
- 5) підтримувати інтерес до колективної творчості з втілення літературного твору на сцені.

Програма спрямована на формування наскрізних умінь, спільних для всіх ключових компетентностей, і відповідає компетентнісному потенціалу мовно-літературної та мистецької освітніх галузей.

Серед пріоритетів викладання міжгалузевого інтегрованого курсу є інтеграція різних видів діяльності; підтримка позитивної взаємодії учнів для досягнення спільних цілей (створення колективного творчого продукту); фасилітація читацьких інтересів та задоволення потреб школярів у взаємодії з мистецтвом, зокрема різними видами театру; обмін творчим досвідом, зокрема у сфері акторської майстерності.

Структура навчальної програми відповідає структурі модельної навчальної програми. У 7 класі 9 тематичних розділів об'єднані спільною темою – «Від античності до романтизму». Усі розділи логічно пов'язані між собою.

У межах кожного розділу визначено очікувані результати навчання, пропонований зміст та види навчальної діяльності. Очікувані результати навчання відповідають орієнтирам для оцінювання мовно-літературної освітньої галузі та мистецької освітньої галузі.

Тематика розділів у програмі 7 класу зумовлена метою ознайомити учнів зі специфікою європейського драматичного театру, зокрема українського, від античності до епохи романтизму та виявити ті зміни, які відбувалися в процесі розвитку з глядачем та актором, а також познайомити з деякими виявами театру Сходу. Знайомство учнів з історією театру дозволяє їм продовжити досліджувати акторську експресію в європейському театрі, зосереджуючи увагу

на культурних та історичних відмінностях в сценічній поведінці акторів різних епох та різних культур:

- 1 розділ - «Актор і глядач в театрі різних часів і народів»,
- 2 розділ - «Актор і глядач античного театру»,
- 3 розділ - «Актор і глядач театру епохи Відродження»,
- 4 розділ - «Актор і глядач вертепу братських шкіл»,
- 5 розділ - «Актор і глядач театру епохи класицизму»,
- 6 розділ - «Актор і глядач театру епохи сентименталізму»,
- 7 розділ - «Актор і глядач театру епохи романтизму»,
- 8 розділ - «Європейський театр: від Есхіла до Шевченка (підсумки)»,
- 9 розділ - «Актор і глядач японського театру Кабукі».

Визначені історичні етапи зумовлені не тільки хронологією, а й оцінюванням впливу театральних творів певної епохи на розвиток в учнів здатності сприймати театр як специфічний мистецький простір для здобуття досвіду рефлексій та інтерпретацій. Специфіка середньовічного театру не забезпечує отримання учнями 7 класу такого досвіду, тому автори не пропонують для розгляду твори цього періоду. Для усвідомлення специфіки європейського театру наприкінці 7 класу учні знайомляться з японським традиційним театром.

Знайомство учнів з театром певної епохи відбувається через сценічне читання уривків та театралізацію фрагментів (дій, картин) найбільш яскравих творів-представників цього періоду (*Аристофан «Ахарняни»» (уривки), Плавт «Скарб» (уривки), Шекспір Вільям «Сон літньої ночі» (уривки), Мольєр «Міщанин-шляхтич», Котляревський «Наталка Полтавка», Шевченко «Великий лях» (уривки), Міцкевич «Дзяди» (уривки))*).

Програма не обмежує вчителя в його академічній автономії щодо вибору творів, які він використовуватиме під час організації навчального процесу. Учитель може, урахувавши ініціативність учнів в розгортанні творчої діяльності, запропонувати інший твір із списку пропонованих творів, наведений в модельній навчальній програмі.

Корисним для вчителя може стати «Словник театральних термінів», який супроводжує майже всі розділи програми. Для забезпечення індивідуального самовияву учнів та взаємодії між ними програма спрямована на залучення учнів та учениць як до театральних практик, так і до реальної мовленнєвої практики (бесіда, дискусія у класі, мікродискусія в групі, обговорення в парі, інтерв'ю тощо).

Запропонований у програмі зміст враховує наступність з адаптаційним циклом базової середньої освіти (5 - 6 класи) в задоволенні потреб учнів в індивідуальному самовияві та творчій взаємодії з іншими у процесі роботи з літературними творами. Як і в попередні роки навчання театральні практики слугують «живим» інструментом удосконалення власного мовлення, комунікативної гнучкості та психофізичної виразності. Усі розділи навчальної програми серед видів навчальної діяльності, специфічних для них, обов'язково включають такі види діяльності, як вправи на акторську майстерність, на розвиток спостережливості за людською поведінкою.

У 7 класі програма не передбачає створення учнями «вистави року», як це було в 5 – 6 класах, але в кінці кожного семестру учні можуть пропонувати для перегляду учнями інших класів добірку театралізованих фрагментів з опрацьованих п'єс у межах програми фестивалю «Шкільного театру». Такий фестиваль може організовуватися в межах однієї школи, або кількох шкіл, у яких впроваджується модельна навчальна програма «Драматургія і театр».

Програма

7 клас

35 тижн. x 1 год (35 год.)

Кількість годин	Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
4	Розділ 1. Актор і глядач в театрі різних часів і народів		
	<p>свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>здійснює емоційну саморегуляцію, доречно використовуючи вербальні та невербальні засоби (зокрема під час виступу перед аудиторією)[9 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p>	<p>Сучасне театральне мистецтво різних країн (Україна, Польща, Франція, США, Японії, Китай тощо). Розмаїття видів театру. Сцена – глядацька зала; актор – глядач. Уявлення про європейський театр. Уявлення про національний театр. Діалог культур і вплив інших культур на національний театр. Видатні театри Європи, зокрема України. Видатні драматурги, композитори, режисери, актори європейського театру. Професійні якості сучасного актора. Взаємодія між актором і глядачем.</p> <p><i>Словник театральних термінів:</i> актор; антракт; вистава; глядач; дійова особа; драма; жанр; комедія, драматург; композитор; п'єса; режисер; репертуар; роль; суфлер; сцена; театрознавство; трагедія.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; ● інтерв'ю; ● публічний виступ, зокрема декламування; ● сценічне читання п'єси; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору; ● застосування прийомів критичного читання художнього тексту,

	<p>інтерпретує твори різних видів, жанрів, стилів (напрямів тощо) мистецтва, використовуючи власний досвід; зіставляє з іншими творами, опрацьованими раніше [9 МИО 1.2.1-2]</p> <p>наводить приклади синтезу мистецтв [9 МИО 1.2.2-2]</p> <p>обирає цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами [9 МИО 2.1.1-5]</p> <p>використовує різні художні способи, засоби для передачі настрою та емоцій у власній творчості [9 МИО 3.4.2-3]</p>	<p><i>Твори для театралізації на вибір учителя, зокрема Неждана Неда «Мандрівка у Віртуляндію» (уривки), Сікорська-Міщук Малгожата «Незвичайна подорож Пана Вішалки» (уривки).</i></p>	<p>медіатексту відповідно до визначеної мети;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ведення театрального блогу; ● створення театральних костюмів, театрального реквізиту; ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого. ● рольові ігри; ● режисерування; ● імпровізація; ● створення медійного продукту (самостійно або колективно); ● театральний проєкт; ● вправи з акторської майстерності; ● екскурсія (зокрема віртуальна).
3	Розділ 2. Актор і глядач античного театру		

<p>свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>здійснює емоційну саморегуляцію, доречно використовуючи вербальні та невербальні засоби (зокрема під час виступу перед аудиторією) [9 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>обирає цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами [9 МІО 2.1.1-5]</p> <p>імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), застосовуючи набуті вміння художнього творення [9 МІО 2.2.1-1]</p>	<p>Уявлення про античний театр як різновид мистецтва в Давній Греції та Римі. Давня Греція – колиска європейського театру. Вистави як змагання (конкуруючі драматурги) на святах на честь бога Діоніса. Структура давньогрецького театру: театрон, орchestra та сцене. Умовність театру: актори-чоловіки в жіночих ролях; роль маски; котурни. Роль хору. Особливості акторської майстерності, зокрема виконання одним актором кількох ролей. Особливості глядацької публіки. Аристофан, Плавт як представники античного театру.</p> <p><i>Словник театральних термінів:</i> античний театр, епілог; декламування; корифей (керівник хору); котурни; маска; поміст; пролог; ритуальне дійство; реквізит; танець; хор.</p> <p><i>Твори для театралізації на вибір учителя, зокрема Аристофан «Ахарняни»» (уривки), Плавт Тит Макцій «Скарб» (уривки).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; ● інтерв'ю; ● публічний виступ, зокрема декламування; ● сценічне читання п'єси; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору; ● застосування прийомів критичного читання художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; ● ведення театального блогу; ● створення театральних костюмів,
---	--	---

	<p>визнає право інших осіб на власні вподобання в мистецтві; розуміє емоції інших [9 МИО 3.4.1-5]</p> <p>використовує різні художні способи, засоби для передачі настрою та емоцій у власній творчості [9 МИО 3.4.2-3]</p> <p>називає та пояснює критерії оцінки достовірності інформації про мистецтво, зокрема в інформаційному просторі [9 МИО 4.2.1-1]</p>		<p>театрального реквізиту;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого. ● рольові ігри; ● режисування; ● імпровізація; ● створення медійного продукту (самостійно або колективно); ● театральний проєкт; ● вправи з акторської майстерності.
4	Розділ 3. Актор і глядач театру епохи Відродження		
	<p>свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>здійснює емоційну саморегуляцію, доречно використовуючи вербальні та невербальні засоби (зокрема під час виступу перед аудиторією) [9 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема</p>	<p>Епоха Відродження — віра в особистість людини, в її духовні здібності. Учені, філософи, письменники, художники - провідники віри в особистість людини, в її духовні здібності. Характерні риси епохи Відродження в <i>комедії дель арте</i>, у творчості Дона Педра Кальдерона де ла Барки, Лопе де Вега та Вільяма Шекспіра. Творчість Вільяма Шекспіра як вершина епохи</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; ● інтерв'ю;

<p>фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>виокремлює цінності, закладені у творі мистецтва, ідентифікує їх зрозумілість для себе [9 МИО 1.2.1-3]</p> <p>розробляє сценографічне оформлення відповідно до сценічного/екранного образу [9 МИО 2.1.1-3]</p> <p>пояснює свої бажання і можливості у творчості, розуміє власні сильні сторони, враховує свої досягнення під час самопрезентації [9 МИО 3.2.1-2]</p> <p>конструктивно сприймає критику вчителя чи інших осіб, аналізує помилки з метою самовдосконалення [9 МИО 3.2.1-3]</p> <p>використовує різні художні способи, засоби для передачі настрою та емоцій у власній творчості [9 МИО 3.4.2-3]</p> <p>самостійно шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних</p>	<p>Відродження. Зображення історичних конфліктів і розкриття психології людини в творах Вільяма Шекспіра. Основний конфлікт: воля людини і протидія з боку інших людей, які зводять нанівець її вільну волю. Особливості композиції: розгортання одночасно кількох сюжетних ліній, які не просто співіснують, а переплітаються, перетинаються і «заважають» одна одній. Театр «Глобус» (особливості будівлі, відсутність декорацій, відсутність завіси між сценою та глядацькою залюю). Особливості акторської майстерності, зокрема імпровізування акторів на сцені, спілкування з глядачами; увага до голосу. Особливості глядацької публіки, зокрема диференціація місць для знаті та простолюдинів.</p> <p><i>Словник театральних термінів:</i> декорація; завіса; імпровізація; лаштунки; комедія <i>дель арте</i>; композиція; конфлікт; сюжет; театральна трупа.</p> <p><i>Твори для театралізації на вибір учителя, зокрема Шекспір Вільям «Сон літньої ночі» (уривки).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● публічний виступ, зокрема декламування; ● сценічне читання п'єси; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору; ● застосування прийомів критичного читання художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; ● ведення театального блогу; ● створення театральних костюмів, театального реквізиту; ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо прочитаного / переглянутого. ● рольові ігри;
---	---	--

	джерел, планує свою діяльність для реалізації поставленого завдання [9 МІО 4.1.1-2)		<ul style="list-style-type: none"> ● режисерування; ● імпровізація; ● створення медійного продукту (самостійно або колективно); ● театральний проєкт; ● вправи з акторської майстерності; <ul style="list-style-type: none"> ● екскурсія (зокрема віртуальна).
4	Розділ 4. Актор і глядач вертепу братських шкіл		
	<p>свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>добирає і використовує необхідні вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації з урахуванням ситуації спілкування та комунікативних намірів, соціального і культурного контексту [9 МОВ 1.7.1-1]</p> <p>здійснює емоційну саморегуляцію, доречно використовуючи вербальні та невербальні засоби (зокрема під час виступу перед аудиторією) [9 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту,</p>	<p>Роль братських шкіл у становленні та розвитку вертепу. Види вертепу. Основні персонажі вертепу. Польська шопка та український вертеп.</p> <p>Вертепний ляльковий театр як попередник вертепної драми. Лялькар – ляльковод – власник вертепу і ляльок. Особливості виконання: імпровізація з текстом залежно від умов виступу. Глядацька аудиторія вертепного лялькового театру: усі бажаючі, зокрема діти.</p> <p>Форма вертепної драми: «поважний текст і весела інтермедія». Біблійна основа вертепної драми. Релігійна та світська частини драми. Язичницьке підґрунтя вертепу: обрядові пісні та дійства зимового циклу. Сюжет вертепної драми як спільне явище європейських народів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; ● інтерв'ю; ● публічний виступ, зокрема декламування; ● сценічне читання п'єси; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору;

<p>медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>створює та презентує тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів на актуальну самостійно визначену тематику [9 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>наводить приклади використання етнічних мотивів у творах митців, зокрема у творах українських письменників [9 МИО 1.1.2-3]</p> <p>формулює оцінні судження про твір мистецтва, пов'язує зміст твору і соціокультурний контекст [9 МИО 1.2.1-4]</p> <p>застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання і вміння з інших освітніх галузей, свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-2]</p> <p>застосовує художні навички, вміння в нових обставинах [9 МИО 2.1.1-7]</p> <p>виконує народні пісні/обробки пісень/сучасні твори на фольклорній основі</p>	<p>Мандрівні актори, вистави на вулицях, площах, ярмарках просто неба. Глядацька аудиторія вертепної драми, зокрема відсутність обмежень за віком або статтю. Вертеп в сучасній українській традиції. Збереження і популяризація українських традицій Різдвяного циклу.</p> <p><i>Словник театральних термінів:</i> вертеп; вертепна драма; лялька; ляльковод.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● застосування прийомів критичного читання художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; ● ведення театрального блогу; ● створення театральних костюмів, театрального реквізиту; ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо прочитаного / переглянутого. ● рольові ігри; ● режисерування; ● імпровізація; ● створення медійного продукту (самостійно або колективно); ● театральний проєкт; ● вправи з акторської майстерності;
--	--	---

	<p>тощо; створює ескізи виробів/твори з етномотивами [9 МИО 2.1.2-1]</p> <p>пропонує власні інтерпретації ідей інших осіб [9 МИО 2.3.2-1]</p> <p>зіставляє різні погляди на проблему, використовуючи кілька джерел інформації, формулює творче завдання і деталізує його [9 МИО 3.3.1-3]</p>		<ul style="list-style-type: none"> ● екскурсія (зокрема віртуальна).
3	Розділ 5. Актор і глядач театру епохи класицизму		
	<p>добирає і використовує необхідні вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації з урахуванням ситуації спілкування та комунікативних намірів, соціального і культурного контексту [9 МОВ 1.7.1-1]</p> <p>здійснює емоційну саморегуляцію, доречно використовуючи вербальні та невербальні засоби (зокрема під час виступу перед аудиторією) [9 МОВ 1.8.2-1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує взаємозв'язок між темою, мікротемами та основною думкою тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних</p>	<p>Епоха класицизму — нормативність, встановлення вічних та непорушних правил і законів. Закон трьох єдностей: єдність дії, часу й місця. Наслідування зразків античного мистецтва. Раціоналізм (прагнення будувати художні твори на засадах розуму, ігнорування особистих почуттів). «Золоте століття» театру. Аристократизм, орієнтування на вимоги, смаки вищої суспільної верстви. Поділ жанрів на «серйозні», «високі» (трагедія) та «низькі», «розважальні» (комедія). Вплив трагедійної драматургії класицизму на становлення нових засобів акторської виразності: майстерність декламації, розуміння природи вірша, вміння володіти голосом і тілом, експресія. Розвиток оперного театру. Мольєр – актор і драматург, засновник європейської класичної комедії,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; ● зокрема декламування; ● сценічне читання п'єси; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору; ● застосування прийомів критичного читання художнього тексту, медіатексту

<p>персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-1]</p> <p>демонструє наполегливість у досягненні цілі, зокрема реалізації власних ідей [9 МИО 2.1.1-6]</p> <p>імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), застосовуючи набуті вміння художнього творення [9 МИО 2.2.1-1]</p> <p>аналізує власний творчий розвиток [9 МИО 3.1.1-1]</p> <p>зіставляє різні погляди на проблему, використовуючи кілька джерел інформації, формулює творче завдання і деталізує його [9 МИО 3.3.1-3]</p>	<p>комедії-балету. Характерні риси драматургії Мольєра: схематизація образів, успадкована від <i>комедії дель арте</i>; розгортання в п'єсі дії через увагу до зовнішніх факторів (нові обставини, нові персонажі), а не через увагу до переживання дійових осіб.</p> <p>Мандрівна трупа, трупа публічного театру.</p> <p>Особливості глядацької публіки епохи класицизму: представники знаті як основні відвідувачі публічного театру, любов глядача до музичного супроводу п'єси (вплив придворних розваг). Поступова втрата інтересу глядача до театру із-за відсутності людських переживань на сцені.</p> <p>Популярність та переосмислення п'єс Мольєра в сучасності.</p> <p><i>Словник театральних термінів</i>: балет; експресія; епоха класицизму; «високі» та «низькі» жанри; драматургія; закон трьох єдностей; комізм; лібрето; опера; партитура; публічний театр; трагізм; хореографія.</p> <p><i>Твори для театралізації на вибір учителя, зокрема Мольєр Жан-Батист «Міщанин-шляхтич» (уривки).</i></p>	<p>відповідно до визначеної мети;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ведення театального блогу; ● створення театральних костюмів, театального реквізиту; ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо прочитаного / переглянутого. ● рольові ігри; ● режисерування; ● імпровізація; ● створення медійного продукту (самостійно або колективно); ● театральний проєкт; ● вправи з акторської майстерності.
---	---	---

	пояснює причини своїх переживань від твору [9 МИО 3.4.1-2]		
4	Розділ 6. Актор і глядач театру епохи сентименталізму		
	<p>адекватно реагує на почуте, демонструючи розуміння комунікативних намірів співрозмовника [9 МОВ 1.1.2-3]</p> <p>добирає і використовує необхідні вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації з урахуванням ситуації спілкування та комунікативних намірів, соціального і культурного контексту [9 МОВ 1.7.1-1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), передає його в іншому культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.7.1-1]</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>створює та презентує тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів на актуальну самостійно визначену тематику [9 МОВ 3.1.2-1]</p>	<p>Сентименталізм як спроба наблизити театр до реальної дійсності. Тематика п'єс – приватне життя, життя родини; мова п'єси – прозаїчний текст замість віршованого. Акцент на почуттях жалю та співчуття. Вибір позитивного героя. Утвердження любові до природи, природності в проявах, довіри до людини.</p> <p>Лірична пісня у виставі.</p> <p>Сентиментальна комедія. Пафос і гумористичні ситуації в патетичних ситуаціях.</p> <p>Особливості акторської майстерності: звернення до внутрішнього світу своїх персонажів, пошук психологічної переконливості та багатогранності характерів, акцент на самотності образів та швидких змінах настрою.</p> <p>Емоційна взаємодія глядачів та акторів.</p> <p>Реакція глядача на передачу акторами емоцій голосом, мімікою і жестами.</p> <p><i>Словник театральних термінів:</i> внутрішній світ персонажа; гумор; діалог; жест; лірична пісня; міміка; монолог; пафос; патетика; позитивний герой; репліка; сентиментальна</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; ● інтерв'ю; ● публічний виступ, зокрема декламування; ● сценічне читання п'єси; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору; ● застосування прийомів критичного читання художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; ● ведення театрального блогу;

	<p>демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-1]</p> <p>демонструє наполегливість у досягненні цілі, зокрема реалізації власних ідей [9 МИО 2.1.1-6]</p> <p>пропонує власні інтерпретації ідей інших осіб [9 МИО 2.3.2-1]</p> <p>цілісно представляє та обґрунтовує задум/ідею [9 МИО 3.2.1-1]</p> <p>виявляє ініціативність в обговореннях творів мистецтва і створенні спільного творчого продукту; підтверджує думку аргументами [9 МИО 3.3.1-1]</p> <p>вибудовує партнерські взаємини під час мистецької творчості [9 МИО 3.3.1-4]</p> <p>пояснює причини своїх переживань від твору [9 МИО 3.4.1-2]</p>	<p>комедія; сентименталізм; образ; характер персонажа.</p> <p><i>Твори для театралізації на вибір учителя, зокрема Котляревський Іван «Наталка Полтавка» (уривки).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● створення театральних костюмів, театального реквізиту; ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого. ● рольові ігри; ● режисерування; ● імпровізація; ● створення медійного продукту (самостійно або колективно); ● театральний проєкт; ● вправи з акторської майстерності.
3	Розділ 7. Актор і глядач театру епохи романтизму		
	<p>адекватно реагує на почуте, демонструючи розуміння комунікативних намірів співрозмовника [9 МОВ 1.1.2-3]</p> <p>добирає і використовує необхідні вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації з урахуванням ситуації</p>	<p>Романтизм: акцент на героїчному пафосі п'єс, емоційному піднесенні, сильних і глибоких почуттях.</p> <p>Унікальність і сила головного героя, пошуки індивідуальних прав та свободи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в

<p>спілкування та комунікативних намірів, соціального і культурного контексту [9 МОВ 1.7.1-1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>пропонує варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах [9 МОВ 2.4.5-1]</p> <p>творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), передає його в іншому культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.7.1-1]</p>	<p>Типи акторських ролей. Головна і другорядна роль.</p> <p>Особливості акторської майстерності: вимога до акторів вживатися в роль, психологізм як основа створення ролі; бурхлива емоційність, яскрава драматична експресія, багатогранність і суперечливість психологічної розробки характерів; поява у театральній практиці застільних репетицій.</p> <p>Особливості глядача епохи Романтизму: співпереживання як основна функція глядача під час перегляду вистави.</p> <p>Візуальні елементи театру епохи Романтизму: сценографія, сценічний грим, оздоблення акторських костюмів. Роль художника, композитора, декоратора у забезпеченні емоційного впливу вистави на глядача.</p> <p><i>Словник театральних термінів:</i> грим; костюм; романтизм; перспектива; психологізм; ракурс; репетиція; співпереживання; сценографія.</p> <p><i>Твори для театралізації на вибір учителя, зокрема Шевченко Тарас «Великий льох» (уривки), Міцкевич Адам «Дзяди» (уривки).</i></p>	<p>контексті життєвого досвіду;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● інтерв'ю; ● публічний виступ, зокрема декламування; ● сценічне читання п'єси; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору; ● застосування прийомів критичного читання художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; ● ведення театального блогу; ● створення театральних костюмів, театального реквізиту; ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого /
---	---	--

<p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>створює та презентує тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів на актуальну самостійно визначену тематику [9 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>інтерпретує твори різних видів, жанрів, стилів (напрямів тощо) мистецтва, використовуючи власний досвід; зіставляє з іншими творами, опрацьованими раніше [9 МИО 1.2.1-2]</p> <p>застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання і уміння з інших освітніх галузей, свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-2]</p> <p>реалізує ідеї самостійно або в групі, зокрема з урахуванням національних традицій, сучасних тенденцій, використовує знання і уміння з інших освітніх галузей [9 МИО 2.3.2-3]</p> <p>зіставляє різні погляди на проблему, використовуючи кілька джерел інформації, формулює творче завдання і деталізує його [9 МИО 3.3.1-3]</p> <p>бере участь у розробленні сценаріїв творчих заходів [9 МИО 3.3.1-9]</p>		<p>прочитаного / переглянутого.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● рольові ігри; ● режисерування; ● імпровізація; ● створення медійного продукту (самостійно або колективно); ● театральний проєкт; ● вправи з акторської майстерності.
---	--	---

4	Розділ 8. Європейський театр: від Есхіла до Шевченка (підсумки)		
	<p>адекватно реагує на почуте, демонструючи розуміння комунікативних намірів співрозмовника [9 МОВ 1.1.2-3]</p> <p>вирізняє невербальні засоби, які сприяють розумінню не вираженого вербально змісту повідомлення [9 МОВ 1.1.3-1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>пропонує варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах [9 МОВ 2.4.5-1]</p> <p>творчо опрацьовує прочитаний текст (зокрема художній текст, медіатекст), передає його в іншому культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.7.1-1]</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт</p>	<p>Трансформація театру як спеціально обладнаного місця: від просто неба до функціональної будівлі.</p> <p>Становлення акторської майстерності: «маска» у Стародавній Греції і театрі Шекспіра; підпорядкування гри актора вимогам декламації, умінню знаходити для кожного почуття зовнішній вираз і точно фіксувати його в жесті, інтонації, міміці в епоху Класицизму; реалістичні тенденції в майстерності актора в епоху Сентименталізму; утвердження емоційності, прагнення до динамічної дії, розкриття складності людського характеру в творчості актора в епоху Романтизму.</p> <p>Ставлення до акторства в суспільстві в різні епохи.</p> <p>Вплив глядача на розвиток театрального мистецтва (відчуженість глядача в епоху Класицизму, співпереживання глядача в епоху Романтизму).</p> <p>Обмеження в театрі для жінок і дітей: заборона жінкам грати на сцені та відвідувати театр у якості глядача; відсутність жінок серед драматургів; відсутність театру для дітей.</p> <p>Розширення кола театральних професій.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; ● інтерв'ю; ● публічний виступ, зокрема декламування; ● сценічне читання п'єси; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору; ● застосування прийомів критичного читання художнього тексту, медіатексту відповідно до визначеної мети; ● ведення театрального блогу; ● створення театральних костюмів,

	<p>[9 МОВ 2.7.2-1] створює та презентує тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів на актуальну самостійно визначену тематику [9 МОВ 3.1.2-1] інтерпретує твори різних видів, жанрів, стилів (напрямів тощо) мистецтва, використовуючи власний досвід; зіставляє з іншими творами, опрацьованими раніше [9 МИО 1.2.1-2] застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали, формати, фактури, засоби дизайну, знання і уміння з інших освітніх галузей, свідомо враховує закони композиції для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-2] демонструє наполегливість у досягненні цілі, зокрема реалізації власних ідей [9 МИО 2.1.1-6] виявляє ініціативність в обговореннях творів мистецтва і створенні спільного творчого продукту; підтверджує думку аргументами [9 МИО 3.3.1-1] продукує ідеї для реалізації проекту, ставить уточнювальні запитання для кращого розуміння інших осіб [9 МИО 3.3.1-5]</p>		<p>театрального реквізиту; ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого. ● рольові ігри; ● режисерування; ● імпровізація; ● створення медійного продукту (самостійно або колективно); ● театральний проект; ● вправи з акторської майстерності; екскурсія (зокрема віртуальна).</p>
3	Розділ 9. Актор і глядач японського театру Кабукі		

<p>адекватно реагує на почуте, демонструючи розуміння комунікативних намірів співрозмовника [9 МОВ 1.1.2-3]</p> <p>пропонує варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах [9 МОВ 2.4.5-1]</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>створює та презентує тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів на актуальну самостійно визначену тематику [9 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>аналізує твір цілісно, зосереджується на деталях і пояснює їх роль у створенні художнього образу, керує своєю увагою [9 МИО 1.2.1-1]</p> <p>демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму [9 МИО 2.1.1-1]</p> <p>аналізує власний творчий розвиток [9 МИО 3.1.1-1]</p> <p>визначає засоби виразності, тему, сюжет, належність твору до певного виду мистецтва тощо для пояснення своїх емоцій і вражень [9 МИО 3.4.1-3]</p>	<p>Синтез співу, музики, танцю у театрі Кабукі. Танець Кабукі. Костюми та сценічне оформлення.</p> <p>Дидактичне спрямування вистав театру Кабукі: «винагороджуйте добродесних і карайте злих».</p> <p>Взаємодія акторів і глядачів.</p> <p>Підготовка акторів Кабукі: танець, вокал, проведення чайної церемонії, складання японських квітів, каліграфія.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● слухання / перегляд художніх текстів, медіатекстів; ● обговорення почутого / прочитаного / переглянутого в контексті життєвого досвіду; ● репетиція невеликих сцен на основі літературного твору; ● ведення театрального блогу; ● створення театральних костюмів, театрального реквізиту; ● обмін враженнями, думками, зокрема в цифровому середовищі, щодо почутого / прочитаного / переглянутого. ● рольові ігри; ● імпровізація;
---	--	--

			<ul style="list-style-type: none">● створення медійного продукту (самостійно або колективно);● театральний проєкт;● вправи з акторської майстерності.
3	Резерв		

Прикінцева частина

1. Оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані результати навчання, ключові компетентності та наскрізні вміння.

Вибір форм формувального та підсумкового оцінювання результатів навчання здійснюється залежно від дидактичної мети. Зважаючи на особливості змісту та види навчальної діяльності, передбачені модельною навчальною програмою «Драматургія і театр», формувальне та підсумкове оцінювання може здійснюватися із застосування таких основних форм:

- практичної, зокрема шляхом планування та реалізації театральних проєктів, виготовлення виробів (театрального реквізиту), виконання та/або взаємодії з існуючими мистецькими творами тощо;
- письмової, зокрема створення письмових текстів, тестування;
- цифрової, зокрема шляхом тестування в електронному форматі;
- усної, зокрема шляхом опитування.

2. Список пропонованих творів

Аристофан. Птахи. Ахарняни.

Гете Йоганн Вольфганг. Фауст.

Квітка-Основ'яненко Григорій. Сватання на Гончарівці.

Котляревський Іван. Наталка Полтавка.

Мицкевич Адам. Дзяди.

Мольєр Жан-Батист. Міщанин-шляхтич.

Неждана Неда. Мандрівка у Віртуляндію.

Плавт Тит Макцій. Скарб.

Сікорська-Мишук Малгожата. Незвичайна подорож Пана Вішалки.

Шевченко Тарас. Великий льох.

Шекспір Вільям. Сон літньої ночі. Ромео і Джульєтта.